

**РІЗНОРІВНЕВІ ЗАВДАННЯ З ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ
ДЛЯ 7 КЛАСУ
(за новою програмою)**

**АВТОР РІЗНОРІВНЕВИХ ЗАВДАНЬ З ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ ДЛЯ 7
КЛАСУ (за новою програмою)**

Громова Галина Вікторівна, вчитель історії Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів №6 Черкаської міської ради Черкаської області

АВТОР ЕЛЕКТРОННОЇ ПРОГРАМИ «ЗНАЙКА»

Щербаків Анатолій Георгійович, учитель інформатики Смілянської загальноосвітньої школи I-III ступенів №10 Смілянської міської ради Черкаської області, методист лабораторії-центру зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти;

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Лісова Наталія Іванівна, заступник директора Черкаського ОІПОП з питань зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти;

Бондаренко Олена Андріївна, завідувач лабораторії-центру зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти;

Степанова Наталія Михайлівна, методист лабораторії суспільно-гуманітарних дисциплін

ВЕРСТКА

Тетьора Сергій Станіславович, методист лабораторії-центру зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти

Від автора

Запропоновані різнорівневі завдання для визначення рівня навченості учнів підібрані відповідно до Програми з історії для 12-річної школи (історія України), затвердженої Міністерством освіти і науки України. До кожного тематичного блоку запропоновано по 2 варіанти робіт. Кожен варіант складається із 13-ти завдань, що розподілені за чотирма рівнями згідно з Державними вимогами до загальноосвітньої підготовки учнів та критеріями оцінювання їхніх навчальних досягнень. Суть різнорівневих завдань полягає у виборі правильного варіанту з кількох запропонованих, установлення відповідності між подією та датою, робота з контурною картою, творчі завдання тощо.

Пропонується така шкала оцінювання:

№	Оцінювання кожного тематичного завдання за рівнями	Орієнтований час виконання тематичних завдань кожного рівня	
1	I рівень	0,5 балів	6 хв.
2	II рівень	1 бал	6 хв.
3	III рівень	2 бали	15 хв.
4	IV рівень	3 бали	15 хв.

У межах завдань кожного рівня забезпечується перевірка знань учнів за повним обсягом теми, що розглядається.

Тема 1
Народження середньовічного світу. Особливості його розвитку

Варіант 1

1 рівень (за кожну правильну відповідь – 0,5 бала)

1. Житло феодалів називається:

А. Палац.

В. Хата.

Б. Замок.

Г. Монастир.

2. Об'єднання майстрів називалося:

А. Цех.

В. Братство.

Б. Гільдія.

Г. Колгосп.

3. Право міст на самоврядування називається:

А. Римське.

Б. Гамбурзьке.

В. Магдебурзьке.

Г. Незалежність.

4. Франкське королівство заснував:

А. Карл Великий.

Б. Піпін Короткий.

В. Хлодвіг.

Г. Карл Мартелл.

5. Дайте визначення поняття *конунг*.

6. Дайте визначення поняття *цех*.

Рекомендовано до друку вченою радою ЧОПОПП
Протокол № 5 від 29.12.2008р.

Видання підготовлено до друку та віддруковано
лабораторією-центром зовнішнього незалежного оцінювання та
моніторингу якості освіти ЧОПОПП
18003, Черкаси, вул. Бидгощська, 38/1.

Зміст посібника

Вступ	
Оцінювання. Реалії і проблеми.....	4
Тема 1	
Народження середньовічного світу. Особливості його розвитку.....	5-10
Тема 2	
Релігійне та культурне життя середньовічної Європи	11-14
Тема 3	
Європа. Візантія. Арабський світ.....	15-19
Тема 4	
Слов'яни та їх сусіди. Індія. Китай.....	20-24
Таблиці	25-28
Відповіді	29-30
Література	31

II рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

7. Установіть відповідність між поняттями та їхніми значеннями.

1	Ярмарок	А	Економічна установа, де зберігаються тимчасово вільні кошти.
2	Товар	Б	Торг, який влаштовується регулярно в певному місці
3	Банк	В	Річ, вироблена для продажу
4	Мінйало	Г	Особа, що здійснює обмін грошей

8. Розташуйте історичні події в хронологічній послідовності.

- А.** Початок правління Піпіна Короткого.
- Б.** Падіння Західної Римської імперії.
- В.** Верденський договір.
- Г.** Утворення імперії франків.

III рівень (за кожну правильну відповідь – 2 бали)

9. У чому полягає залежність людини від природи в середні віки.

10. Укажіть причини виникнення середньовічних міст.

IV рівень (за кожну правильну відповідь – 3 бали)

11. Назвіть стани, які існували в середньовічній Європі. Чи був такий поділ суспільства справедливим? (Відповідь обґрунтуйте).

І рівень (за кожну правильну відповідь – 0,5 бала)

1. Для того, щоб стати майстром-ремісником, підмайстер повинен був:

- А. Виготовити шедевр.
- Б. Придумати герб для майбутньої майстерні.
- В. Скласти власний бізнес-план.
- Г. Зробити подарунки всім майстрам.

2. Розташуйте титули в правильній послідовності (від найвищого до найнижчого).

А. Рицар.	В. Князь.
Б. Король.	Г. Герцог.

3. Згадайте, в якому році розпалась імперія Карла Великого.

А. 645 р.	В. 843 р.
Б. 963 р.	Г. 800 р.

4. Короткий вислів, що пояснює зміст герба рицаря – це:

- А. Речення.
- Б. Девіз.
- В. Лозунг.
- Г. Афоризм.

5. Дайте визначення поняття *феод*.

6. Дайте визначення поняття *монархія*.

1. Міністерство освіти і науки України. Історія України. Всесвітня історія. 5 – 12 класи. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. – К.: Ірпінь, 2005.

2. Крижановський О.П., Хірна О.О. Історія середніх віків: Підруч. для 7-го класу загальноосвітніх навч. закл. – Л.: Оріяна – Нова, 2007. – 272с.: іл., карти.

3. Середницька Г.В. Всесвітня історія: 7 кл.: Опорні конспекти. – К.: СПД ФО САНДУЛ, 2008. – 224с.

4. Святокум О.Є. Історія середніх віків. 7 клас: Розробки уроків. – Х.: Веста: Вид-во «Ранок», 2007. – 320с. – /Майстер – клас/.

Тема 3	Варіант 1	Тема 3	Варіант 2
1 – Б 2 – Г 3 – В 4 – В 5 – кочівники аравійського півострова. 6 – монархія, обмежена представницькими органами влади. 7 – 1-Г, 2-В, 3-А, 4-Б 8 – Б,В,Г,А		1 – Г 2 – Б 3 – А 4 – Г 5 – представницький орган влади. 6 – боротьба за звільнення Іспанії і Португалії від арабів. 7 – 1-Г, 2-А, 3-Б, 4-В 8 – В,А,Б,Г	
Тема 4	Варіант 1	Тема 4	Варіант 2
1 – А 2 – В 3 – В 4 – Б 5 – родовий маєток пана, його власність. 6 – великі землевласники. 7 – 1-В, 2-Б, 3-Г, 4-А 8 – Б,Г,А,В		1 – А 2 – Б 3 – В 4 – В 5 – держава, що має велику територію, монархічну форму правління та проводить завойовницьку політику. 6 – земля, надана на період служби. 7 – 1-Г, 2-В, 3-А, 4-Б 8 – В,Б,А,Г	

II рівень (за кожен правильну відповідь – 1 бал)

7. Установіть відповідність між поняттями та їхніми значеннями.

1	Лихвар	А	Власник банку
2	Мито	Б	Кредитна установа, що дає позику в рист під заставу цінних речей
3	Банкір	В	Плата за право торгувати та за провіз товарів
4	Ломбард	Г	Людина, яка дає гроші в позику під проценти

8. Розташуйте історичні події в хронологічній послідовності.

- А. Початок правління Карла Великого.
- Б. Поділ Римської імперії на Західну та Східну.
- В. Битва при Пуатьє.
- Г. Правління Хлодвіга.

III рівень (за кожен правильну відповідь – 2 бали)

9. Укажіть причини розпаду Франкської імперії.
10. Поясніть, з якою метою середньовічні ремісники об'єднувалися у цехи.

IV рівень (за кожен правильну відповідь – 3 бали)

11. Обґрунтуйте, чим відрізнявся зовнішній вигляд середньовічного міста від античного. Чим пояснювалася така зміна?

Тема 2

Релігійне та культурне життя середньовічної Європи

Варіант 1

І рівень (за кожну правильну відповідь – 0,5 бала)

1. Купівля і продаж церковних посад або духовного сану – це:

- А. Схизма.
- Б. Симонія.
- В. Індульгенція.
- Г. Десятина.

2. Перший європейський університет виник у:

- А. Оксфорд.
- Б. Севільї.
- В. Болоньї.
- Г. Празі.

3. Берестейська унія була укладена у:

- А. 1054 р.
- Б. 1453 р.
- В. 1500 р.
- Г. 1596 р.

4. Найвищої могутності папство досягло за понтифікату:

- А. Інокентія III.
- Б. Боніфация IV.
- В. Урбана II.
- Г. Григорія VII.

5. Дайте визначення поняття *інвеститура*.

Відповіді

Тема 1	Варіант 1	Тема 1	Варіант 2
1 – Б		1 – А	
2 – А		2 – Б,В,Г,А.	
3 – В		3 – В	
4 – В		4 – Б	
5 – виборний верховний вождь стародавніх германців.		5 – земля, пожалувана сеньором у спадкове володіння.	
6 – об'єднання ремісників однієї чи близьких спеціальностей.		6 – одноосібна вища влада, здебільшого спадкова.	
7 – 1-Б, 2-В, 3-А, 4-Г		7 – 1-Г, 2-В, 3-А, 4-Б	
8 – Б,Г,А,В		8 – Б,Г,А,В	
Тема 2	Варіант 1	Тема 2	Варіант 2
1 – Б		1 – Г	
2 – В		2 – Г	
3 – Г		3 – Б	
4 – А		4 – А	
5 – право призначати і затверджувати єпископів.		5 – хімічні дослідження, метою яких є отримання панацеї та перетворення неблагородних металів у благородні.	
6 – релігійне положення, що заперечує основні положення церкви та її організаційні форми.		6 – у католицькій церкві - період правління Папи Римського.	
7 – 1-Б, 2-А, 3-В, 4-Г		7 – 1-Г, 2-А, 3-Б, 4-В	
8 – А,Г,В,Б		8 – Г,Б,А,В	

№ п/п	Прізвище, ім'я учнів	Зміст навчального матеріалу				Висновки (рекомендації)	
		Результати тематичної атестації					Підсумок
		Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4		
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							
30							
* показник якості навченості							

* показник якості навченості рекомендуємо визначати за формулою академіка Б.П.Смірнова

$$ПЯН = \frac{n_4 100\% + n_3 64\% + n_2 36\% + n_1 16\%}{N}, \text{ де}$$

ПЯН – показник якості навченості;

n_4 – кількість учнів, які мають 10-12 балів, 100% - високий рівень;

n_3 – кількість учнів, які мають 9-7 балів, 64% - достатній рівень;

n_2 – кількість учнів, які мають 6-4 бали, 36% - середній рівень;

n_1 – кількість учнів, які мають 3-0 балів, 16% - початковий рівень;

N – загальна кількість учнів.

6. Дайте визначення поняття *єресь*.

II рівень (за кожен правильну відповідь – 1 бал)

7. Установіть відповідність між поняттями та їхніми значеннями.

1	Фрідріх I Барбаросса	А	Французький король
2	Філіпп II Август	Б	Німецький імператор
3	Річард Левове Серце	В	Англійський король
4	Казимир III	Г	Польський король

8. Розташуйте історичні події в хронологічній послідовності.

А. Поділ християнської церкви на східну і західну.

Б. Авіньонський полон пап.

В. Заснування домініканського ордену.

Г. Другий Хрестовий похід.

III рівень (за кожен правильну відповідь – 2 бали)

9. Поясніть, як впливала християнська церква на життя середньовічної Європи.

10. Опишіть, як здійснювалося навчання в середньовічних університетах.

IV рівень (за кожен правильну відповідь – 3 бали)

11. Назвіть причини та привід хрестових походів.

Варіант 2

І рівень (за кожну правильну відповідь – 0,5 бала)

1. Церковний суд у справах єретиків називався:
 - А. Схизмою.
 - Б. Індульгенцією.
 - В. Анафемою.
 - Г. Інквізицією.

2. У 1215 році було засновано:
 - А. Орден францисканців.
 - Б. Орден госпітальєрів.
 - В. Тевтонський орден.
 - Г. Домініканський орден.

3. Назвіть ім'я Папи Римського, що закликав до хрестових походів.
 - А. Інокентій III.
 - Б. Урбан II.
 - В. Боніфация IV.
 - Г. Григорія VII.

4. Середньовічні французькі поети-співці називалися:
 - А. Трубадурами.
 - Б. Вагантами.
 - В. Жонглерами.
 - Г. Мінезингерами.

5. Дайте визначення поняття *алхімія*.

<i>Рівні навченості учнів з курсу</i>		<i>Критерії оцінювання навченості учня</i>
I початковий		Учень не може відтворювати основний зміст навчальної теми; не оперує історичними фактами; не володіє навичками роботи з історичною картою.
II середній		Учень не володіє вмінням послідовно і логічно самостійно відтворювати навчальний матеріал теми; не оперує історичною термінологією; не вміє порівнювати однорідні історичні події та явища.
III достатній		Учень володіє знаннями, але не вміє використовувати їх для розв'язання нової навчальної проблеми; не досконало характеризує історичні явища і процеси; не може встановити синхронність історичних подій.
IV високий		Учень має глибокі і міцні знання; може вільно висловлювати власну думку і переконливо її аргументувати; відповідно до вікових особливостей презентувати власну інтерпретацію (версію, розуміння, оцінку).

<i>Рівні якості вивчення курсу за темами</i>		<i>Критерії оцінювання вивчення теми на рівні учнів класу</i>
I початковий		Учні не можуть відтворювати основний зміст навчальної теми; не оперують історичними фактами; не володіють навичками роботи з історичною картою.
II середній		Учні не володіють вмінням послідовно і логічно самостійно відтворювати навчальний матеріал теми; не оперують історичною термінологією; не вміють порівнювати однорідні історичні події та явища.
III достатній		Учні володіють знаннями, але не вміють використовувати їх для розв'язання нової навчальної проблеми; не досконало характеризують історичні явища і процеси; не можуть встановити синхронність історичних подій.
IV високий		Учні мають глибокі і міцні знання; можуть вільно висловлювати власну думку і переконливо її аргументувати; відповідно до вікових особливостей презентувати власну інтерпретацію (версію, розуміння, оцінку).

		6	0.5	
	II	7	1	
		8	1	
	III	9	2	
		10	2	
	IV	11	3	

6. Дайте визначення поняттю *понтифікат*.

II рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

7. Установіть відповідність між поняттями та їхніми значеннями.

1	Єпископ	А	Люди, які відмовилися від мирського життя.
2	Ченці	Б	Виплата на утримання церкви.
3	Десятина	В	Рух проти церкви
4	Єресь	Г	Духовна особа в католицькій церкві.

8. Розташуйте історичні події в хронологічній послідовності.

- А. Перший Хрестовий похід.
- Б. Церковний розкол.
- В. Берестейська унія.
- Г. Виникнення Папської держави.

III рівень (за кожну правильну відповідь – 2 бали)

9. Поясніть причини виникнення єретичних рухів.

10. Обґрунтуйте культурне значення винаходу Гутенберга.

IV рівень (за кожну правильну відповідь – 3 бали)

11. Назвіть причини невдач та наслідки хрестових походів.

Тема 3
Європа. Візантія. Арабський світ

Варіант 1

1 рівень (за кожну правильну відповідь – 0,5 бала)

1. Римська імперія була поділена на Західну і Східну у:

- А. 330 р.
- Б. 395 р.
- В. 476 р.
- Г. 527 р.

2. До складу Візантії НЕ входили:

- А. Мала Азія.
- Б. Північна Африка.
- В. Балканський півострів.
- Г. Британські острови.

3. Укажіть норманського герцога, який у 1066 р. переміг англосаксів та став королем Англії.

- А. Канут Могутній.
- Б. Едуард Сповідник.
- В. Вільгельм Завойовник.
- Г. Альфред Великий.

4. Позначте хронологічні межі Столітньої війни.

- А. 1304 р. – 1404 рр.
- Б. 1325 р. – 1430 рр.
- В. 1337 р. – 1453 рр.
- Г. 1353 р. – 1453 рр.

5. Дайте визначення поняття *бедуїни*.

Рівневе оцінювання в балах

№	Тема	Рівень	Кількість т\з	Оцінка в балах	Підсумкова оцінка в балах
I	Народження середньовічного світу. Особливості його розвитку	I	1	0.5	
			2	0.5	
			3	0.5	
			4	0.5	
			5	0.5	
			6	0.5	
		II	7	1	
			8	1	
		III	9	2	
			10	2	
			11	3	
II	Релігійне та культурне життя середньовічної Європи	I	1	0.5	
			2	0.5	
			3	0.5	
			4	0.5	
			5	0.5	
			6	0.5	
		II	7	1	
			8	1	
		III	9	2	
			10	2	
			11	3	
III	Європа. Візантія. Арабський світ	I	1	0.5	
			2	0.5	
			3	0.5	
			4	0.5	
			5	0.5	
			6	0.5	
		II	7	1	
			8	1	
		III	9	2	
			10	2	
			11	3	
IV	Слов'яни та їх сусіди. Індія. Китай	I	1	0.5	
			2	0.5	
			3	0.5	
			4	0.5	
			5	0.5	

6. Дайте визначення поняття *помістя*.

II рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

7. Установіть відповідність між країною та її історичною особою:

1	Чехія	А	Іштван
2	Польща	Б	Ягайло
3	Угорщина	В	Мешко I
4	Литва	Г	Ян Жижка

8. Розташуйте історичні події в хронологічній послідовності.

- А. Грюнвальдська битва.
- Б. Відродження королівської влади у Польщі.
- В. Підписання «Золотої булли».
- Г. Спалення Яна Гуса.

III рівень (за кожну правильну відповідь 2 бали)

9. Поясніть, за допомогою чого руські війська здобули перемогу над татарами у Куликовській битві.

10. Перелічіть основні здобутки китайської культури періоду Середньовіччя.

IV рівень (за кожну правильну відповідь 3 бали)

11. Обґрунтуйте, які були причини розпаду Київської Русі.

6. Дайте визначення поняття *станово монархія*.

II рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

7. Установіть відповідність між поняттями та їхніми значеннями.

1	Генеральні штати	А	Спадкоємний титул феодальних володарів графств на південному сході Франції, із XIV ст. – титул спадкоємців французького престолу
2	Станова монархія	Б	Селянське повстання
3	Дофін	В	Форма феодальної держави, якою керують король і орган станового представництва
4	Жакерія	Г	Назва станового представництва у Франції

8. Розташуйте історичні події в хронологічній послідовності.

- А. Знищення Візантії турками.
- Б. Початок іконоборчого руху.
- В. Скликання англійського парламенту.
- Г. Скликання Генеральних штатів.

III рівень (за кожну правильну відповідь – 2 бали)

9. Поясніть, як виник англійський парламент. Які питання він вирішував?
10. Обґрунтуйте, що означає фраза «Піти в Каноссу». Яке її походження?

IV рівень (за кожну правильну відповідь – 3 бали)

11. Поясніть, у чому полягало історичне значення підписання Великої хартії вольностей.

I рівень (за кожну правильну відповідь – 0,5 бала)

1. Гуситські війни відбувалися у:
- А. Чехії.
 - Б. Угорщині.
 - В. Польщі.
 - Г. Литві.
2. Грамота, яку монгольські хани надавали руським князям називалася:
- А. Пайза.
 - Б. Ярлик.
 - В. Чолобитна.
 - Г. Сказка.
3. Найпоширеніша релігія середньовічної Індії:
- А. Іслам.
 - Б. Християнство.
 - В. Буддизм.
 - Г. Іудаїзм.
4. Битва на Косовому полі відбулася:
- А. 1379 р.
 - Б. 1380 р.
 - В. 1389 р.
 - Г. 1489 р.
5. Дайте визначення поняття *імперія*.
-
-

6. Дайте визначення поняття *магнати*.

II рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

7. Установіть відповідність між датами і подіями.

1	Грюнвальдська битва	А	1001 р.
2	Кревська унія	Б	1385 р.
3	Гуситські війни	В	1410 р.
4	Утворення Угорського королівства	Г	1419-1434 рр.

8. Розташуйте історичні події в хронологічній послідовності.

- А. Захоплення турками Константинополя.
- Б. Битва на Косовому полі.
- В. Завоювання турками Криму.
- Г. Початок правління Мехмеда II.

III рівень (за кожну правильну відповідь – 2 бали)

9. Поясніть, чому з усіх князівств Київської Русі найсильнішим стало Московське.

10. Перелічіть основні здобутки індійської культури періоду Середньовіччя.

IV рівень (за кожну правильну відповідь – 3 бали)

11. Обґрунтуйте, чому Великий Новгород називають республікою.

I рівень (за кожну правильну відповідь – 0,5 бала)

1. Візантійська імперія загинула у:

- А. 1204 р.
- Б. 1354 р.
- В. 1405 р.
- Г. 1453 р.

2. Реконкіста відбувалася на території півострова:

- А. Балканського.
- Б. Піренейського.
- В. Апеннінського.
- Г. Скандинавського.

3. Перші наступники Мухаммеда називалися:

- А. Халіфами.
- Б. Імамами.
- В. Іфритами.
- Г. Гяурами.

4. Збірник законів Візантії мав назву:

- А. Конституція Гонорія.
- Б. Салічна правда.
- В. Закони Лікурґа.
- Г. Кодекс Юстиніана.

5. Дайте визначення поняття *парламент*.

6. Дайте визначення поняття *Реконкіста*.

Тема 4
Слов'яни та їх сусіди. Індія. Китай

Варіант 1

II рівень (за кожну правильну відповідь – 1 бал)

7. Установіть відповідність між поняттями та їхніми значеннями.

1	Коран	А	Мусульманський храм
2	Мечеть	Б	Війна за віру
3	Джихад	В	Титул феодалного правителя країн Сходу, що об'єднувала світську владу з духовною
4	Халіф	Г	Головна священна книга мусульман

8. Розташуйте історичні події в хронологічній послідовності.

- А.** Прийняття Великої хартії вольностей.
- Б.** Столітня війна.
- В.** Похід Генріха IV до Каносси.
- Г.** Війна Червоної та Білої троянд.

III рівень (за кожну правильну відповідь – 2 бали)

9. Поясніть, що таке Генеральні штати. Які питання вони вирішували.

10. Охарактеризуйте географічне розташування та природні умови Аравійського півострова.

IV рівень (за кожну правильну відповідь – 3 бали)

11. Обґрунтуйте причини перемоги французів у Столітній війні.

I рівень (за кожну правильну відповідь – 0,5 бала)

1. Віднайдіть серед запропонованих держав ту, яка виникла першою:

- А.** Само.
- Б.** Великоморавська держава.
- В.** Чеське королівство.
- Г.** Угорське королівство.

2. Перемогу над Німецьким орденом у 1240 р. здобув князь:

- А.** Юрій Долгорукий.
- Б.** Андрій Боголюбський.
- В.** Олександр Невський.
- Г.** Дмитрій Донской.

3. Засновником Володимиро-Суздальського князівства був:

- А.** Андрій Боголюбський.
- Б.** Дмитрій Донской.
- В.** Юрій Долгорукий.
- Г.** Ярослав Мудрий.

4. Куликовська битва відбулась:

- А.** 1340 р.
- Б.** 1380 р.
- В.** 1420 р.
- Г.** 1480 р.

5. Дайте визначення поняття *вотчина*.